

REPowerEU: Nõukogu leppis kokku taastuenergia loamenetluse kiirendamises

Nõukogu jõudis kokkuleppele (üldine lähenemisviis) taastuenergia direktiivi sihipärastes muudatustes, mis pakuti välja kava „REPowerEU“ raames. Liikmesriigid kavandavad taastuenergia eelisarendusalad ning selle tulemusena lühendatakse ja lihtsustatakse loamenetlusi väiksema keskkonnamõju piirkondades.

„Selle kokkuleppega antakse oluline panus taastuenergia direktiivi käsitlevasse käimasolevasse töösse. Kiirem loamenetlus piirkondades, kus võidakse saavutada kõige paremad tulemused ilma keskkonda kahjustamata, aitab meil taastuenergia oma võrkudes rutem kasutusele võtta. See on parim võimalus sõltumatu saavutamiseks Venemaa energiast ning aitab samuti olulisel määral kaasa meie kliimaeesmärkide elluviimisele.“

Tšehhi tööstus- ja kaubandusminister Jozef SÍKELA

Nõukogu kinnitas, et **eesmärk** on viia taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energia lõpptarbimises **2030. aastaks vähemalt 40%** tasemele, nagu on sätestatud 2022. aasta juunis vastu võetud nõukogu üldises lähenemisviisis taastuenergia direktiivi läbivaatamise suhtes. REPowerEU raames esitatud komisjoni ettepaneku kohaselt oleks 2030. aastaks seatav eesmärk pidanud olema vähemalt 45%. Praegune 2018. aasta taastuenergia direktiivi kohane eesmärk on saavutada 2030. aastaks 32,5% tase.

Eelisarendusalad

Nõukogu leppis kokku, et liikmesriigid kaardistavad 18 kuu jooksul pärast kõnealuse direktiivi jõustumist alad, mis on vajalikud, et anda riiklik panus 2030. aasta taastuenergiaeesmärgi saavutamisse.

Liikmesriigid peavad 30 kuu jooksul pärast kõnealuse direktiivi jõustumist vastu võtma kava või kavad, millega määratakse **taastuenergia eelisarendusalad**.

Taastuenergia eelisarendusalad hõlmavad maismaa- ja merealasad ning siseveekogusid ning need valitakse välja, sest need on konkreetsete taastuenergiatehnoloogiate jaoks **eriti sobivad piirkonnad** ning nende kasutamisega kaasneb **väiksem risk keskkonna jaoks**. Näiteks tuleks vältida kaitsealasad.

Liikmesriigid peaksid koos eelisarendusalasid käsitlevate kavadega vastu võtma ka leevendusmeetmed, mis käsitlevad igal eelisarendusalal elluviidavate projektidega seotud arendustegevuse võimalikke kahjulikke keskkonnamõjusid tagajärgi. **Kogu kava kohta viiakse seejärel läbi keskkonnamõju lihtsustatud hindamine** selle asemel, et hinnata iga projekti eraldi, nagu on harilikult tavaks.

Taastuenergia eelisarendusaladega piiratakse samuti õiguslikku alust uute käitiste suhtes vastuväidete esitamiseks, eeldades et nende rajamine põhineb **ülekaalukal avalikul huvil**.

Nõukogu leppis kokku lühemas kuuekuulises tähtjas selliste alade puhul, mis on juba tunnustatud sobivaks taastuenergia kiirendatud kasutuselevõtu jaoks, kui need ei asu muu hulgas Natura 2000 aladel ja on läbinud keskkonnamõju hindamise.

Liikmesriigid leppisid kokku, et neil on lubatud biomassi põletavad jaamad ja hüdroelektrijaamad nende eripärade tõttu taastuenergia eelisarendusalade määramisel välja jätta.

Kiirem loamenetlus

Taastuenergia eelisarendusalade puhul leppis nõukogu kokku, et loamenetlus ei tohiks **taastuenergia projektide puhul kesta kauem kui üks aasta ja avamere** taastuenergia projektide puhul **kauem kui kaks aastat**. Nõuetekohaselt põhjendatud erakorralistel asjaoludel võib tähtaega pikendada kuni kuue kuu võrra.

Jaamade ajakohastamise, alla 150 kW elektrivõimsusega uute käitiste rajamise, samas asukohas paiknevate energiasalvestusrajatiste ning nende võrguühenduste puhul peaks menetlus piirduma **kuue kuuga ning meretuuleenergia** projektide puhul **ühe aastaga**. Nõuetekohaselt põhjendatud erakorralistel asjaoludel, näiteks esmatähtsatel ohutusega seotud põhjustel, võib tähtaega pikendada kuni kolme kuu võrra.

Väljaspool taastuenergia eelisarendusalasid asuvate alade puhul ei tohiks loamenetlus kesta kauem kui kaks aastat ja avamere taastuenergia projektide puhul kolm aastat. Nõuetekohaselt põhjendatud erakorralistel asjaoludel võib tähtaega pikendada kuni kuue kuu võrra.

Jaamade ajakohastamise, alla 150 kW elektrivõimsusega uute käitiste rajamise, samas asukohas paiknevate energiasalvestusrajatiste ning nende võrguühenduste puhul ei tohiks menetlus kesta üle **ühe aasta ning meretuuleenergia** projektide puhul üle **kahe aasta**. Nõuetekohaselt põhjendatud erakorralistel asjaoludel võib tähtaega pikendada kuni kolme kuu võrra.

Nõukogu leppis kokku, et aega, mille jooksul elektrijaamu, nende võrguühendusi ja nendega seotud vajalikku võrgutaristut ehitatakse või ajakohastatakse, ei tohiks kõnealuste tähtaegade sisse arvestada.

Liikmesriigid leppisid kokku, et **päikeseenergiaseadmete** puhul ei kesta loamenetlus kauem kui **kolm kuud**.

Liikmesriigid võivad ette näha, et kehtestatud tähtaja jooksul vastamata jätmist võib pidada **vaheetappidega vaikumisi nõustumiseks**, kuid lubade puhul on vaja teha sõnaselge lõplik otsus menetlustulemuste kohta.

Liikmesriigid leppisid samuti kokku, et hõlbustamiseks taastuenergia loimimist jaotus- ja ülekandevõrkudesse, peaks võrgutugevdustööde taotluste läbivaatamisel ja keskkonnamõju hindamisel piirduma võrgutaristu muutmisest tulenevate võimalike mõjudega.

Taustteave

Euroopa Komisjon esitas 18. mail 2022 kava „REPowerEU“, et reageerida raskustele ja ülemaailmsetele energiaturu häiretele, mille on põhjustanud Venemaa sissetung Ukrainasse. Kavaga „REPowerEU“ soovitakse lõpetada ELi sõltuvus Venemaa fossiilkütustest ning teha täiendavaid edusamme ELi kliimaeesmärkide saavutamisel.

Kava „REPowerEU“ osana esitas komisjon rea sihipäraseid muudatusi energeetika valdkonnas kehtivatesse õigusaktidesse, täpsemalt taastuenergia direktiivi, hoonete energiatõhususe direktiivi ja energiatõhususe direktiivi. Kõiki kolme direktiivi vaadatakse praegu läbi paketi „Eesmärk 55“ raames, mille komisjon võttis vastu 2021. aastal. Energiatõhususe direktiivi ja hoonete energiatõhususe direktiiviga seotud elemendid on juba kõnealuse protsessiga integreeritud ja praegune ettepanek käsitleb üksnes taastuenergiat.

Üldise lähenemisviisiga kehtestatakse nõukogu seisukoht Euroopa Parlamendiga peetavaid läbirääkimisi silmas pidades. Need kaks institutsiooni saavad nüüd kaasata oma seisukohad REPowerEU ettepaneku kohta käimasolevatesse läbirääkimistesse taastuenergia direktiivi üle.

- [Komisjoni ettepanek võtta vastu direktiiv REPowerEU kohta](#)
- [Teatis „REPowerEU](#)
- [Üldine lähenemisviis RepowerEU direktiivi kohta](#)
- [Pakett „Eesmärk 55“ \(taustteave\)](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press